

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

7/17667
6k.83

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01-24
Konu : 7/17667 Esas Numaralı Soru Önergesi

03/03/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

İlgi : 12/01/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/17667-28236/58558 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Trabzon Milletvekili Sayın Süleyman Latif YUNUSOĞLU'nun, Sayın Başbakana tevcih ettiği, Sayın Başbakanın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip ettikleri, 7/17667 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysele EROĞLU
Bakan

EK:

Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:

Başbakanlık

TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU'NUN
7/17667 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *Başta Rize İli olmaz üzere Bölgede HES Lisansı verilen yabancı sermayeli şirket var mıdır?*

SORU 2. *Var ise bu şirketlerdeki Yabancı Sermaye oranı hangi düzeydedir?*

SORU 3. *Bu şirketlerde yabancı ülke vatandaşları idareci konumunda bulunmakta mıdır?*

CEVAP 1, 2, 3. HES Projelerine müracaat eden ve Su Kullanım Anlaşması imzalamaya hak kazanan şirketlerin unvanları DSİ Genel Müdürlüğü'nün internet sitesinden (<http://www.dsi.gov.tr/skatablo>), şirketlerin ortaklık yapıları ile alakalı olarak tüm bilgilere ise (<http://www.ticaret sicil.gov.tr>) adresinden şirket unvanına göre yapılacak sorgulamayla ulaşılabilmektedir.

SORU 4. *Çok düşük kurulu güce sahip HES Projelerine yabancı şirketler sizce neden iştirak etmektedirler? Bunun yörede olduğu söylenen çok zengin maden yatakları ile ilgisi var mıdır?*

CEVAP 4. HES Projelerinin tabi olduğu "4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu" ve bu Kanuna istinaden çıkarılan başta Su Kullanım Hakkı Anlaşması Yönetmeliği olmak üzere ilgili tüm yönetmelikler çerçevesinde firmalarla imzalanan su kullanım hakkı anlaşmaları ile sadece elektrik üretimi maksadıyla su tahsisi yapılabilmektedir. Netice itibarıyla, suyu tüketmeden sadece gücünden istifade etmek üzere, enerji üretimine uygun olan kısımlarda proje geliştirilmesi maksadına yönelik olarak su kullanım izni verilmektedir. Ayrıca, bu faaliyetin dışında proje sahasında yapılacak başka bir faaliyetin tespit edilmesi halinde ilgili kanun ve kanuna istinaden çıkarılan yönetmelik hükümleri doğrultusunda; proje için DSİ Genel Müdürlüğümüz ile imzalanan su kullanım hakkı anlaşması ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından verilen üretim lisansı iptal edilir.

SORU 5. *Başta Rize İli Andon Mevkii olmak üzere yürütülmekte olan HES Projeleri kapsamında dinamit ile yapılan patlamalı çalışmalar neticesinde içmesularının tehdit altında olduğu, kaynak sularının azaltıldığı doğru mudur?*

CEVAP 5. Proje formülasyonun gerektirdiği teknik sistem planlanarak, sistem unsurları fen ve sanat kaidelerine uygun olarak projelendirilerek uygulamaya geçilmektedir. Bu sebeple proje kapsamında dinamitle yapılan patlatma çalışmaları ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde alınan izinler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

SORU 6. *Bir vadide havza planlaması yapılmaksızın yaklaşık 20 km mesafede verilen 13-15 HES Lisansı ile yörede yaşayan vatandaşların yaşam alanları tehdit altında mıdır? Bu şekilde peş peşe sıralanan HES'ler nedeni ile dere yatağının bundan böyle su görmeyeceği doğru mudur?*

CEVAP 6. Ardı ardına planlanan HES Projeleri sebebiyle yörede yaşayan vatandaşların yaşam alanlarının tehdit altında olduğu ya da dere yatağının su görmeyeceği hususu gerçeği yansıtmayıp, bu hususla alakalı olarak firmalar ile imzalanan su kullanım anlaşmaları ile gerekli tedbirler alınmıştır. Doğu Karadeniz Bölgesi iklimsel olarak fazla yağış alması ve ana derelerin sıklıkla küçük dereler tarafından yoğun olarak beslenmesi sebebiyle HES Projelerinin doğal hayat suyu ve mansap su ihtiyaçları belirlendikten sonra çevirme yapısına aldıkları su miktarından dolayı dere yataklarının etkilenmesi beklenmemektedir.

Dere yatağının doğal hayat suyu ihtiyacı ile alakalı olarak Su Kullanım Hakkı Anlaşması Madde-4 ile gerekli tedbirler alınmış olup, İlgili Kanun ve yönetmeliklere esas olarak enerjiden önce yöre halkının yaşam alanları ve su ihtiyaçları azami ölçüde ön planda tutulmaktadır.

HES'ler sebebiyle yörede yaşayan vatandaşların yaşam alanlarının tehdit altında olması ile alakalı olarak, Trabzon İlimizdeki İyidere ve Solaklı Havzalarında hizmet alımı yöntemiyle bir çalışma yapılmaya yakın zamanda başlanılacak olup, Üniversitelerimizin de bu çalışma için devreye alınması ile birlikte HES'lerin bulunduğu havzalarda en uygun çözümler ortaya çıkarılacaktır. Şirketler ile Genel Müdürlüğümüz arasında imzalanan Su Kullanım Hakkı ve İşletme Esaslarına İlişkin Anlaşmaların aşağıda belirtilen ilgili maddeleriyle su kullanım hakları ile çevresel etki yönüyle gerekli tedbirler alınmış olup, Bakanlığımızın çeşitli birimleri her safhada bu tedbirlerin yerine getirilmesi titizlikle takip edilmektedir.

SORU 7. *ÇED Raporu için neden bir alt sınır konulmuştur? Bu şekilde bir vadiye peş peşe sıralanan HES'lere dolaylı vize verilmiş olamamakta mıdır? Neden bir vadinin tamamı için tüm HES projelerini kapsayacak şekilde ÇED raporu istenmemektedir?*

CEVAP 7. ÇED Yönetmeliğine tabi projeler iki grupta toplanmış olup, Ek-I listesinde çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak olan ve ÇED Raporu hazırlama zorunluluğu bulunan projeler, Ek-II listesinde de ÇED uygulanmasının gerekli olup olmadığının belirlenmesi amacıyla seçme eleme kriterleri uygulanacak projeler yer almaktadır.

Ek-II listesinde yer alan projelerin incelenmesi sonucunda, tespit edilen çevresel etkilerin kabul edilebilir düzeyde ya da alınacak önlemler sayesinde göz ardı edilebilir olduğu kararına varıldığında, ÇED Gerekli Değildir kararı verilmekte, diğer durumlarda ise projenin çevresel etkilerinin daha detaylı incelenebilmesi için "ÇED Gerekli" kararı verilmektedir. 2009-2010 yıllarında Rize İlinde 15 proje için "ÇED Gerekli" kararı verilmiş ve bu projelerin Ek-I prosedürüne tabi olması sağlanmıştır.

